

POSTANOWIENIE

dnia . . . roku

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
w składzie:

Przewodniczący: Anna Jakubowska – Rybczyńska

Sędziowie: Juliusz Petraniuk - sprawozdawca
Dariusz Kowalski

Protokolant: apl.radcowski Patrycja Kułakowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu . . . r.

sprawy z odwołania . . . o naruszenie kodeksu etyki radcy prawnego
przez radcę prawnego . . . od postanowienia Zastępcy
Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia
. . . r. sygn. akt RD- . . . o umorzeniu dochodzenia

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

Przewodniczący

Sędziowie:

Anna Jakubowska-Rybczyńska

Juliusz Petraniuk

Dariusz Kowalski

UZASADNIENIE

Dnia ..... r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga na postępowanie radcy prawnego ..... zarzucająca mu, że wykorzystując jej zaufanie do niego jako prawnika, oszukał ją i wyłudził kwotę ..... zł oraz weksel wystawiony na kwotę ..... zł.

Na skutek skargi wniesionej przez ..... na wyżej wskazane postępowanie radcy prawnego, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego o.i.r.p. w Lublinie w dniu ..... r. postanowił wszcząć dochodzenie w sprawie w celu wyjaśnienia okoliczności podniesionych w przedmiotowej skardze. Dokonując tego, Rzecznik ustalił, że w dniu ..... r. .... zawarła z r. pr. .... umowę zlecenia obsługi prawnej na czas nieokreślony z mocą obowiązującą od dnia ..... r., na podstawie której r. pr. zobowiązał się wobec Skarżącej do świadczenia na jej rzecz pomocy prawnej, która miała polegać na: udzielaniu konsultacji dotyczących spraw Zleceniodawcy, sporządzaniu projektu pism i opiniowaniu zawieranych umów, a także reprezentowania Zleceniodawcy w postępowaniach sądowych. Strony ustaliły wysokość wynagrodzenia na kwotę ..... zł netto plus wszystkie koszty sądowe, koszty kancelaryjne i inne koszty poniesione w związku z wykonywaniem przedmiotowej umowy, które to Aneks nr 1 z dnia ..... r. zostały zmniejszone do kwoty ..... zł netto za każdy miesiąc obowiązywania umowy, poczynwszy od ..... r. płatne po zakończeniu usługi, który strony oznaczyły na dzień ..... r. Nadto strony ustaliły, że koszty obsługi prawnej będą akceptowane przez Zleceniodawcę z chwilą doręczenia mu faktury, zaś jako zabezpieczenie przysługujących radcy prawnemu roszczeń z tej umowy Skarżąca wystawiła weksel na kwotę ..... zł. Jednak jeszcze przed upływem terminu oznaczonego w umowie, tj. .... r., obie strony dnia ..... r. postanowiły rozwiązać łączącą ich umowę zawartą dnia ..... r. W związku z tym, r. pr. wezwał Skarżącą do zapłaty wystawionych jej faktur oraz wykupu weksla. Jednakowoż z uwagi na brak reakcji ze strony Skarżącej, radca prawny przedsięwziął czynności niezbędne do uzyskania tytułu wykonawczego przeciwko Skarżącej. W wyniku tych działań w dniu ..... r. uzyskał on nakaz zapłaty, który następnie posłużył mu do zabezpieczenia jego roszczeń poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej.

Zastępca Rzecznika w ramach prowadzonego dochodzenia przesłuchał w charakterze świadka p. ...., p. .... oraz odebrał wyjaśnienia od Skarżącej ..... , jak też od r. pr. .... I tak, jeśli chodzi o świadka ..... , to zeznała ona, że Skarżąca miała świadomość tego, że ma dług o charakterze pieniężnym w stosunku

Dnia ..... r. doszło także do przesłuchania r. pr. .... przez Rzecznika, który zeznał, że pomoc miała dotyczyć bieżącej obsługi interesów p. Skarżąca nie chciała informować radcy prawnego o długach córki, dlatego p. potraktował dalsze pożyczki jako przysługę niezwiązaną ze świadczeniem pomocy prawnej. Skarżąca, w jego ocenie była świadoma tego, co podpisuje.

Po przeprowadzeniu dochodzenia, dnia ..... r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowił umorzyć postępowanie z uwagi na brak znamion przewinienia dyscyplinarnego w zakresie dotyczącym wprowadzenia Skarżącej w błąd poprzez podstępne pozyskiwanie jej podpisów na dokumentach, udzielaniu Skarżącej pożyczek, natomiast co do ewentualnego zarzutu żądania wygórowanego wynagrodzenia – z powodu przedawnienia ścigania, które nastąpiło jeszcze przed wniesieniem skargi. W uzasadnieniu swojego orzeczenia, Rzecznik powołując się na opinię sądowo-psychologiczną sporządzoną przez biegłego sądowego

dla Prokuratury Rejonowej ..... z dnia ..... r. w sprawie o sygn. akt: 1 Ds. .... wskazał, że Skarżąca jest poczytalna i doszedł do wniosku, że podejmowała decyzje z pełną świadomością tego co czyni, czego m. in. wyrazem było złożenie przez nią podpisów na znajdujących się w niniejszej sprawie dokumentach. Identyczne stanowisko zajął Sąd Okręgowy w ..... w sprawie karnej o sygn. akt ..... który rozpatrując zażalenie na to postanowienie, po przesłuchaniu ..... w obecności psychologa, który to stwierdził, że pokrzywdzona funkcjonuje pod względem intelektualnym na poziomie normy i mieści się w przedziale inteligencji ponad przeciętnej, utrzymał je w mocy.

Wobec powyższego, zdaniem Rzecznika nie doszło do naruszenia art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 28 ust. 3 i 29 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, zgodnie z którym „radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za czyny sprzeczne ze ślubowaniem radcowskim lub z zasadami etyki radcy prawnego”.

Z powyższym nie zgodziła się ..... która dnia ..... r. wniosła skargę na to postanowienie do Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego przy Głównej Komisji Radców Prawnych w Warszawie za pośrednictwem Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu zarzucając Rzecznikowi, że nie poruszył istoty sprawy, polegającej zdaniem Skarżącej na tym, że r. pr. .... wielokrotnie wprowadzał ją w błąd działając w złej wierze zawarł m. in. umowę pożyczki, a obiecaną kwotę pieniędzy nie wypłacił. Jako kolejny przykład złej wiary, Skarżąca uznała żądanie w sytuacji uchybienia terminu spłaty pożyczki jednej raty za pretekst do żądania zwrotu całej pożyczki na podstawie podstępnie uzyskanego nakazu zapłaty. Skarżąca zarzuciła Rzecznikowi, że ten, nie badając wyżej wskazanych kwestii, swoje rozstrzygnięcie oparł na formalnych

do mecenasas. Przy czym zarówno o tym, jak i rozliczeniach dowiedziała się od samej Skarżącej. U radcy prawnego była tylko raz, jako osoba towarzysząca, która rozmawiała z radcą prawnym o pożyczkach, których bank z uwagi na wiek nie chciał jej udzielić. Z kolei z zeznań wynikało, że brała ona udział w trzech spotkaniach Skarżącej z r. pr.

., które dotyczyły rozliczeń pomiędzy Skarżącą a radcą prawnym z powodu rozwiązania umowy. Skarżąca przy tym miała akceptować wysokość wynagrodzenia uwidocznionego na fakturach. była m. in. świadkiem tego, że

prosiła o udzielenie dalszych pożyczek dla jej córki –

zamieszkałej w . Dowodem na to były dwie umowy zlecenia usługi prawnej z dnia -r. i -r., których wykonanie przez córkę Skarżącej zostało zabezpieczone poręczeniem przez Skarżącą – .. Jeśli chodzi o wątek znajomości z , świadek zeznała, że r. pr. nie znał się osobiście z p. , a oprócz długów, jakie posiadała u mec.

, miała być zadłużona także w , co było powodem zaciągania nowych pożyczek. Rzecznik postanowił także przesłuchać w charakterze świadka p. , który jednak oświadczył, że stawia się jedynie przed prokuratorem. Jeśli chodzi zaś o samą Skarżącą, to zeznała, że w prokuraturze toczy się sprawa w przedmiocie oszustwa, jakiego miał się dopuścić działający na jej szkodę , który miał jej obiecać pożyczkę w kwocie zł, z czego jego koszty miały wynieść zł. Skarżąca w niniejszym postępowaniu oświadczyła, że pożyczki tej nigdy nie otrzymała, a utraciła cały swój majątek, na skutek tego, że jej zdaniem miał działać w porozumieniu z r. pr. ; czemu zaprzeczyła świadek

W trakcie dochodzenia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dnia r. został wezwany do Prokuratury Rejonowej celem przedłożenia akt postępowania dyscyplinarnego. Po ich otrzymaniu z powrotem akt, Zastępca Rzecznika kontynuował dochodzenie.

W jego ramach, dnia r. Rzecznik zwrócił się do r. pr. o dostarczenie umowy zlecenia z dnia T. wraz z Aneksem nr 1 i fakturą VAT. Nastąpiło to w dniach -r. i r. r. wraz z pisemnym ustosunkowaniem się do zarzutów stawianych przez Skarżącą. Rzecznik zwrócił się również do Sądu Rejonowego w o nadesłanie kopii tytułów wykonawczych, na podstawie których dokonano wpisów hipotek przymusowych, co nastąpiło r.

W tym miejscu należy podkreślić, że Skarżąca dopiero po zapoznaniu się z aktami postępowania dyscyplinarnego, co miało miejsce w dniu -r. zeznała, że wszystkie dokumenty, które podpisała na przestrzeni lat były przez nią sygnowane bez świadomości tego, co podpisuje.

dokumentach, co według niej stanowi podstawę do uchylenia postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd zważył co następuje:

Powyższa skarga nie zasługuje na uwzględnienie, dlatego że z analizy materiału dowodowego zebranego przez Rzecznika, jak i Sąd Dyscyplinarny wynika, że zarzuty postawione r. pr. nie potwierdziły się. Przede wszystkim dotyczy to okoliczności, że Skarżąca nie miała świadomości tego, co podpisuje, a r. pr. miał to jakoby wykorzystać w celu wyłudzenia od niej konkretnych sum pieniężnych, zarówno z tytułu wynagrodzenia za świadczone usługi, jak i udzielonych pożyczek, a takie stanowisko Skarżąca podtrzymywała także w postępowaniu przed Sądem Dyscyplinarnym. Sąd bowiem na rozprawie w dniu r. dodatkowo umożliwił jej w formie werbalnej wyartykułowanie stawianych zarzutów r. pr. Niestety niczego nowego nie wniosło to do sprawy, ponieważ Skarżąca, tak jak w skardze dalej zarzucała radcy prawnemu zachowanie wypełniające znamiona przestępstwa, co zostało definitywnie wykluczone przez Prokuraturę, jak i Sąd. Poza tym, Skarżąca analogicznie jak w postępowaniu przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym nadal podtrzymywała, że nie miała wiedzy, iż podpisując załączone do niniejszej sprawy dokumenty nie miała świadomości ich znaczenia. Jednak przeczą temu opinie sporządzone w postępowaniu karnym, na które powołał się Rzecznik, wykluczające brak poczytalności po stronie Skarżącej oraz rozeznania tego co podpisywała. Przeciwnie, w postępowaniu zażaleniowym, które toczyło się przed Sądem Okręgowym w powołany tam psycholog stwierdził, że pokrzywdzona mieści się w przedziale inteligencji ponad przeciętnej, co także znalazło swoje potwierdzenie w postępowaniu przed Sądem Dyscyplinarnym. Należy podkreślić, że stanowisko zarówno Prokuratury, jak i Sądu Okręgowego co do tego jest wiążące dla Sądu Dyscyplinarnego, którego zakres kognicji nie obejmuje orzekania o odpowiedzialności karnej radcy prawnego. W tym miejscu należy podkreślić, że Skarżąca podniosła argument braku rozeznania i świadomości tego, co podpisywała dopiero po zapoznaniu się z materiałami w postępowaniu przed Rzecznikiem. Dodatkowym argumentem przemawiającym o tym, że mija się to z prawdą świadczy fakt, że współpraca Skarżącej z r. pr. miała charakter ciągły na przestrzeni kilku lat. Nadto, Strony darzył się szczególnym zaufaniem Skarżąca poprosiła radcę prawnego, aby ten zaczął prowadzić sprawy także jej córki, poręczając zapłatę z tytułu wynagrodzenia za świadczoną pomoc prawną.

Należy zauważyć, że Sąd Dyscyplinarny związany jest również orzeczeniami sądu cywilnego. Dotyczy to w szczególności nakazu zapłaty z dnia r., wydanego w postępowaniu, które toczyło się przed Sądem Rejonowym w , którego Sąd Dyscyplinarny nie może kwestionować. Jeśli chodzi zaś o udzielenie pożyczek przez r. pr.

-Skarżącej, to jak potwierdzili w szczególności świadkowie, nie były one bezpośrednio związane z wykonywaną przez niego umową o obsłudze prawnej, co jednoznacznie potwierdziła świadek

- Ponadto co do tego diametralnie zmieniły się Zasady Etyki Radcy Prawnego, jakkolwiek nawet według Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu sprzed uchwały Nr 5/2007 VIII Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 10 listopada 2007 r. obowiązywał jedynie zakaz zaciągania pożyczek od klienta, który to ostatecznie także został zniesiony przywołaną wyżej uchwałą Zjazdu.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie przysługuje od niego odwołanie (art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 637) w związku z art. 426 §1 kpk.

Przewodniczącą

sędziowie:

Anna Jakubowska-Rybczyńska

Juliusz Petraniuk

Dariusz Kowalski